

مطرح است

یک نفر از نمایندگان - هنوز طبع

و توزیع نشده است

رئیس - طبع و توزیع شده است

آقای حائری زاده

(اجازه)

حائری زاده - راپرت شعبه راجع

به نماینده بوشهر هنوز طبع و توزیع نشده

است و به هیچ کسی داده نشده است

رئیس - بودجه عدلیه از ماده هشتم

مطرح است

رئیس الوزراء - چند روز قبل

از طرف مقام ریاست بوزیر است و تلگراف

اطلاع داده شده که بعضی از نمایندگان

محترم از ایشان استیضاح نموده اند دولت

در نظر داشت از مجلس تقاضا کند که وقت

استیضاح را معین کنند و قانوناً هم دولت

حق داشت که استیضاح را بتأخیر اندازد ولی

چون در جلسهٔ پریروز بدولت تذکر داده

شده بود که چرا برای استیضاح حاضر نمیشود

لذا تقاضا می کنم موقع استیضاح راهروفت

آقایان نمایندگان معین کنند حتی اگر عجله

هم دارند دولت حاضر است همین امروز

جواب استیضاح را بدهد

رئیس - آقای ملک الشعراء

(اجازه)

ملک الشعراء - حالا که دولت برای

جواب استیضاح حاضر شده اند بنده پیشنهاد

میکم که مجلس همین امروز را برای

استیضاح وقت معین کند

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله

(اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده هم همین

تقاضا را داشتم که چون دولت برای

استیضاح حاضر شده است خوب است همین

امروز تکلیف استیضاح معین شود

رئیس - آقای نجات

(اجازه)

آقای میرزا محمد نجات - بنده

چون موضوع را خیلی مهم میدانم تقاضا

می کنم بمدار تنفس وقت استیضاح معین شود

و این مسئله را پیشنهاد میکنم

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله

(اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بلی اگر

مجلس رأی بدهد که استیضاح همانقدر برای

مدار تنفس یا فردا البته رأی مجلس مطلع

است ولی بنده چنانچه آقای نجات فرمودند

به مسئله استیضاح این قدر اهمیت نمیدهم

و استیضاح را یکی از مسائل هادی مشروطیت

می دانم یک استیضاحی از طرف جمعی از

نمایندگان شده است و دولت هم در مقابل

جوابهایی خواهد داد و بالاخره رأی مجلس

حکومت دارد مقصود این است آنطور که

می فرمایند اهمیت دارد چنین نیست و یکی

از امور هادی مملکت مشروطه است

آدم ماهی هفتاد پنج تومان بعنوان حقوق

معلمی از تلگرافخانه میگیرد و سندش را

هم دارم در صورتی که معلمی هم نمیکند و

آن معلم بدبخت که نان ندارد و جان میکند

باید تعطیل و گرو کند شش ماه هفت ماه

حقوقش عقب بیفتد خیلی چیزهای دیگر

هست که بنده اسنادش را دارم بصرف این

که اکثریت پشتیبان این

حکومت است نباید وزیر و وبال هر حکومتی

را بعهده خودش بگیرد و خودش نباید

بگذارد اینطور بشود

(بعضی گفتند صحیح است)

آقای سید یعقوب - (با صدای

بلند) وکیل که از وکیل استیضاح

نمی کند پشت تریبون استیضاح کنیبتا

ما هم جواب بدهیم اکثریت همه همراه

هستند

ملک الشعراء - همین تدین برای

قرار داد کنفرانس داده

(همه هم و داد و فریاد بین نماینده گان)

در این موقع آقای رئیس از مجلس خارج

و نمایندگان نیز با داد و فریاد و همه

خارج گردیدند و دیگر مجلس تشکیل

نشد

رئیس مجلس مؤتمن الملك

جلسه ۱۸۷

صورت مشروح مجلس

یوم سه شنبه بیستم قوس

۱۳۰۱ مطابق بیست

و دوم ربیع الثانی ۱۳۴۱

(مجلس دو ساعت و یک

ربع قبل از ظهر بریاست

آقای مؤتمن الملك تشکیل

گردید)

(صورت جلسه بکتابخانه بدهم)

قوس را آقای مستشار السلطنه

قرائت نمودند)

رئیس - آقای حائری زاده

(اجازه)

حائری زاده - راجع به جنس

شیروان عرض کردم اهالی حاضرند بفرند

و در صورت جلسه نوشته شده است با یک

تک علاوه اهالی حاضر اند بفرند تقاضا

می کنم اصلاح شود

رئیس - آقای عدل السلطنه

(اجازه)

عدل السلطنه - آقای آقا سید حسن

خان راجع و دیر آمده گان بی اجازه نوشته

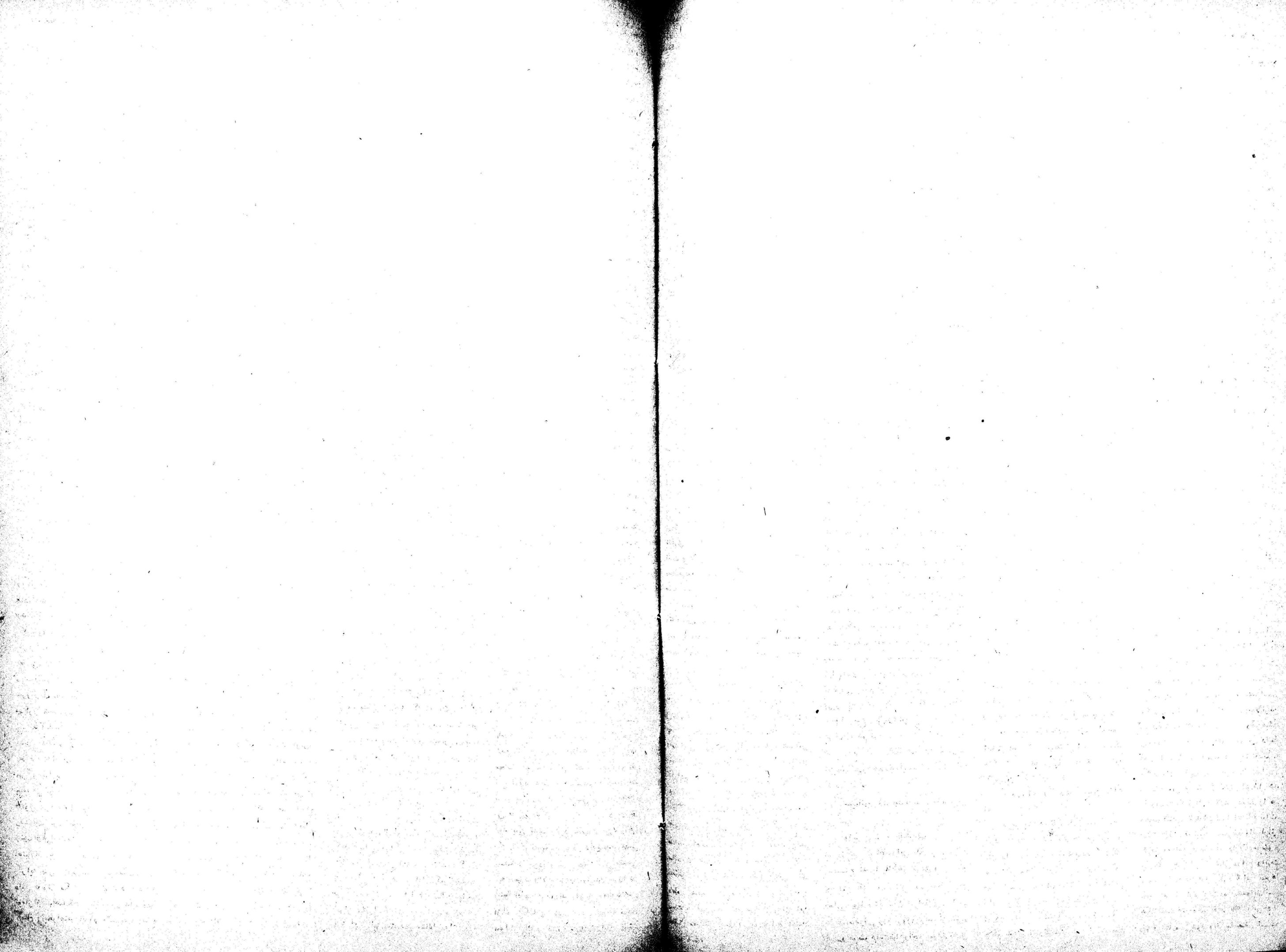
اند در صورتی که سبب دیر آمدن ایشان

این بود که نزد طبیب رفته بودند و به

توسط بنده هم اطلاع داده بودند

رئیس - دیگر ایرادی نیست ؟

راپورت شعبه اول راجع بنمایند بوشهر

پست موجود بوده ۴۸۹۰ سری گسر است و در این خصوص بمسئولین باید توضیحات کامله بدهد .

خامساً در باب تمبر های ناصری ۳۳ سال قبل که در هزار و دو پست و نود و هشت از دو قران الی پنج تومان سوراخ شده مطابق ترتیبات اساسی که مشاهده میشود این کتکرات بمنفعت اداره پست صورت نگرفته و اساس این کتکرات با حاج یعقوب کلیبی منعقد شده بعد از تفحصات معلوم میشود که صورت کتکرات مزبور بیشتر از اداره پست مفقود شده است نتیجه این اعتراض این است که آن کتکراتی که راجع به تمبر های سابق الذکر با حاج یعقوب منعقد گردیده است بضرر دولت و به نفع شخص خودش بوده است باینجه کتکرات را مفقود کرده است در صورتیکه پس کل پست که خودش طرف انعقاد این کتکرات بوده باید بیشتر مواظبت کند (از نقطه نظر مسئولیت) که این گونه اسناد مفقود نشود لذا عقیده کمسیون این است که باید مولیتر در این خصوص توضیحات کافی بدهد سادساً راجع به تمبر های اعلیحضرت سلیمان احمد شاهی رایج حالیه و تنزل قیمت آن در فرانسه است بواسطه تنزل قیمت فرانک و هر یک سری تمبر فعلی ایران بقیمت امروزه که در این جا حساب کرده اند هفتاد و چهار قران و نهصد دینار است و در ضمیمه این کاتالوک که آنهم طبع و از آنجا فرستاده شده است قیمت یک سری تمبر فعلی ایران را هفت فرانک و نیم معین می کنند طبیعی است که باید بیکمقدار تمبرزاد موجود شده باشد در فرانسه و پاریس تا این که یکمتر تپیک سری تمبر فعلی باین اندازه تنزل پیدا کرده در صورتی که قبل از این که این کاتالوک طبع شده است بفاصله سه ماهه صد هفتاد و پنج فرانک قیمت میگذاشته اند باصل هر سری تمبر فعلی در این جا راه حلی که بنظر کمسیون رسیده است این است که چون این تمبر در کارخانه هارلن طبع شده است و در فرنگ دستور مقدار تمبر هم همیشه از طرف مولیتر داده میشده ممکن است دستور داده است یک مقدار تمبرهای زیادی در آنجا طبع کنند و بعد آن تمبرها در آنجا در دست تاجر تمبر افتاده است و تنزل پیدا کرده است و در این موضوع هم خاطر دارم در همین مجلس صحبت شد و در اینجا اظهار شد که باید در اسرع اوقات جلوگیری از این مسئله شود بکارخانه هارلن نوشته شود و صورت خواسته شود که مولیتر چه مقدار تمبر دستور و سفارش داده است و این مسئله اکتف بشود و متأسفانه تعقیب نشد بلکه مطابق اطلاعات بنده این کاتالوک که در ایران منتشر شده بعضی اشخاص بوسیله مقدار زیادی از این تمبر ها خریداری کرده اند و بعد در جوف یا کتلهای سر بسته مثل سایر کافه های پستی فرستاده اند به ایران و در اینجا مصرف کرده اند و از این

راه یک خسارت و ضرر کلی وارد آمده سابقاً در موضوع خلاف قانون کردن مولیتر نسبت بقانون پست که در مجلس در سابق تصویب شده است ماده ۱۴ آن صریح است باین که کلیه تمبرهایی که در اداره دولتی باید مصرف شود باید وزارت مالیه تصدی طبع و تهیه اش بشود و بعد بسایر ادارات و دوائر بفرستند از روزی که این قانون در مجلس وضع شده است مولیتر اهتتائی باین ماده قانون نکرده است و خودش مستقیماً طرف بوده است با کارخانه ها رسن درخواستن هر مقدار تمبریکه می خواهد تا حدالدر آن دوره و زراعت وقت متذکر باین نکته بوده اند باینکه باین ماده ۱۴ قانون پست مسئول اجرائش وزارت مالیه است نه اینکه مسیو مولیتر رئیس پست حالانکرده اند باینکه دولتی چرا رسیدگی نشد باین موضوع که از زمانیکه تصدی طبع تمبر ها بوده است بواسطه کارخانه هارلن چه مقدار دستور داده و چه مقدار بایران آمده اند و یک راه حل آسانی است و ممکن بود بدفتر کارخانه مراجعه کنند زیرا کارخانه هارلن یکی از کارخانه های مطمئن است البته بعد از رسیدگی معلوم می شود اما راجع بسریهای تمبر بین المللی مطابق نظامنامه اساسی دفتر بین المللی پست مالکی که داخل در اتحاد پستی هستند اینطور قرارداده اند که در هر موقعی که تمبر آن مملکت تغییر کند ۳ سری از آن تمبرها را برای سایر ممالک میفرستند و این مسئله از سابق تا کنون معمول بوده است و در ایران هم متداول بوده است که در مرفعی که تغییر در تمبرهای ایران حاصل میشده و دولت ایران ۳ سری از تمبرهای خود را برای دولت های اتحاد پستی می فرستاده و بحساب دولت وارد می شده از سنه ۱۳۱۹ تا سنه ۱۳۴۱ با این همه تغییراتی که در ممالک اتحاد پستی حاصل شده معذراً معلوم نیست این تمبرهایی که فاهتاً بایران آمده چه شده است بعد از مراجعه بمولیتر توضیح می دهد که بنده بطور کلی جوابهای او را عرض می کنم اولاً اظهار می دارد تمبرها را برای شخص من که رئیس پست بودم می فرستادند بنابر این من این تمبرهای بوشهر را بارویا بردم بیک قسمتی را بدوستان و رفقایم بطور هدیه اعطا نمودم و یک قسمت دیگر را در فلان جابجی دردم دادم و یک قسمت در فلانجا فروختم و آن تمبرهای بین المللی هم که بنا بوده است از او بیا باید بیک قیمت آنها هم در کشتی فرقی شده و یک قسمت دیگرش هم مال خودم بوده و بیاد کار بدوستان و بعضی دیگر هدیه داده ام که در کمسیون خودشان جمع کنند . بالاخره رای کمسیون در این باب این است که این اظهار مولیتر راجع بتمبرهای بین المللی که می گوید برای شخص رئیس پست فرستاده میشده این حرف مسدوع نیست زیرا نه بعنوان اداره مونه ریاست پست فرستاده

می شود نه بعنوان شخص رئیس بلکه بعنوان دولت فرستاده میشود دریک ماده از نظام نامه تصریح می کند که در موقعی تغییر تمبر هر دولتی ۳ سری از تمبرهای جدید خود را برای دولتی که داخل اتحاد پستی هستند می مصالح مملکت بوده است همین که در نظر آمد و مطرح شد و وزیر هم دلایل را گفت مجلس ام از اثرش با این همه بایک بی طرفی و خون سردی آنرا را نگاه کرده و حل خواهند کرد با این نظر است که ما این مسئله را در مطرح و خواستیم حل بشود بنده هم تفصیل نمی خواهم در ماهیت دعوای شوم زیرا آقای تدین اسناد و مدارک که نسبت بملیاتی مولیتر در دست دارم ارائه دادند بنده فقط جلسه قضائی این مسئله را می خواستم بعرض آقایان برسانم بیک نفر مستخدم دولت ایران در یک طرفه اولاً برخلاف نرا کت چیزی نوشته و تمبر کرده و یک نفر وزیر مسئول در مجلس اظهار داشته این شخص قابل اخراج است اینها را ما عجاتاً کنار می گذارم فقط عرض میکنم بیک نفر مستخدم طرف سوهظ واقع شده و بعد از یک صحبتی که در مجلس باخارج بیان آمده این مستخدم مهم شده و سوهظ نسبت باو قوت پیدا کرده و یک قرائتی هم در دست آمده خود دولت هم این مسئله را قابل مطالبه و دقت دانسته است و یک کمیسونی تشکیل داده و کمیسون هم ایرادات و اعتراضات که براین شخص مستخدم وارد شده آنرا در محل دقت قرار داده دلائل و اطوار او را دیده و بیک رای مقتضای داده است بالاخره اظهار داشته این مستخدم در این موضوع قابل تعقیب است و اگر این کمسیون خودش را دارای صلاحیت و قضاوت می دانست مسلماً او را محکوم می کرد ولی چون خود را برای قضاوت صالح ندانند رایرتی نسبت باختلاسات این شخص داده رای داده که باید محاکمه و تعقیب شود ما می خواهیم به بینم وزیر پست و تلگراف درمجه موقعی چه تکلیفی دارد؟ بنده بطور خلاصه عرض می کنم که یک وزیر مسئول تقصیر اعضای خودش نیست در وزارتخانه ؟ و ممکن است یک نفر خلاف وظیفه رفتار و دزدی کند و شخص وزیر رانی توان مسؤل دانستن وقتیکه به شخص وزیر اطلاع رسیده قضا یا مستعضر گشت باید مسئله را از مجلس صحیح تعقیب و از دزدی و اختلاس جلوگیری کرد و باید کاری بکنند که وظیفه وزیر پست و تلگراف خانه است بنده آنچه عقیده دارم این است که پس از رای این محکمه اگر یک محکمه مولیتر را معاکه کرده باشد و حکم بر تمبر داده باشد بنده اول کسی خواهم بود که شوم و بگویم شخصی که طرف سوهظ

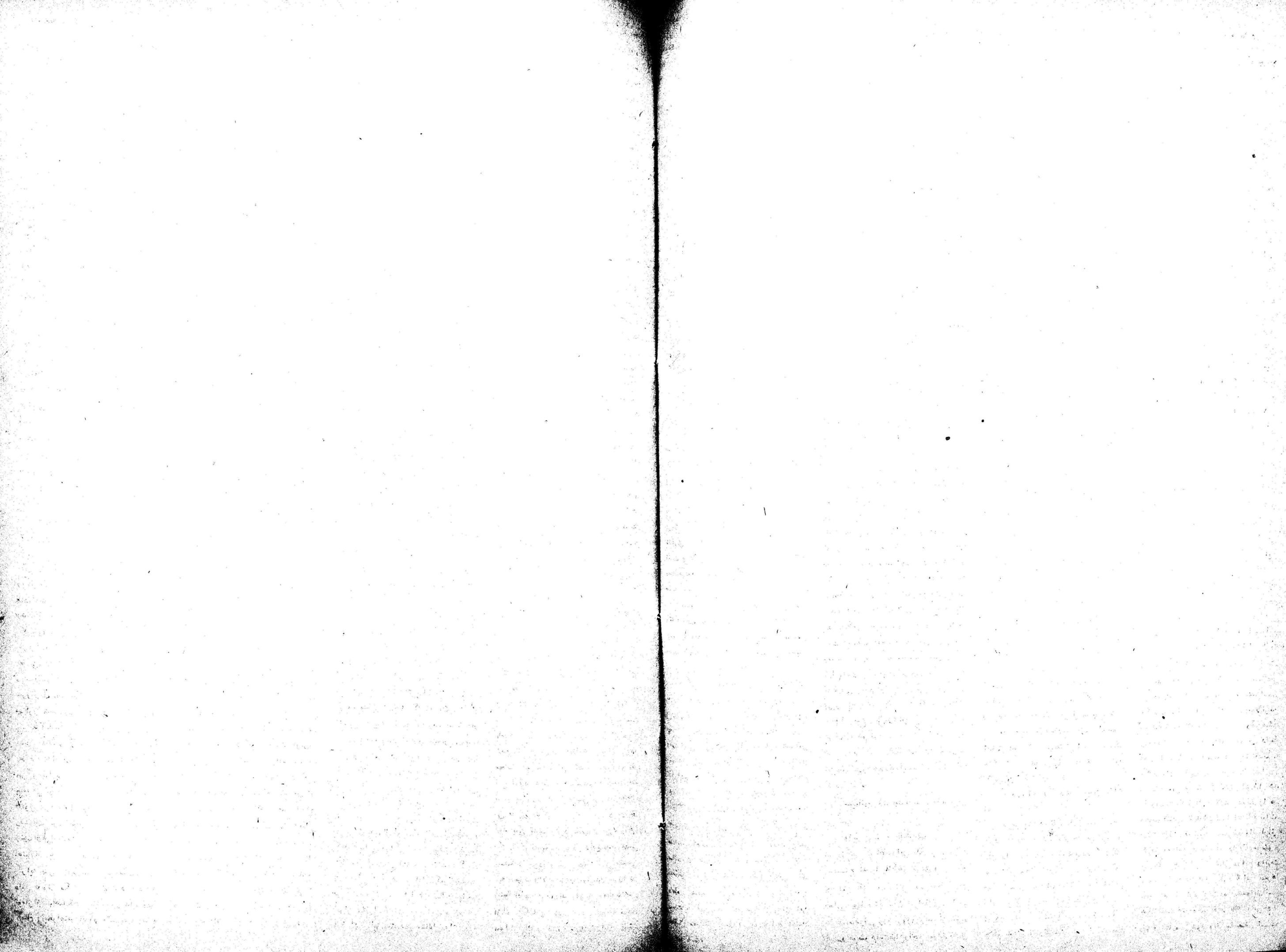
قضا یا را حل کند اصلاً صورت خارجی پیدا نمی کرد این ما هم با اطمینان باینکه مجلس ملی واقعاتضاوت خواهد کرد و باینکه در این صورت برشمام که وزیر هستید مسئولیتی متوجه نیست ولی آنچه بنده اطلاع دارم این است که بعد از آن تحقیقات مقاماتی و آن رای که کمسیون خودش را صالح نمی دانسته داده دیگر مولیتر دریک محکمه که صلاحیت قضاوت داشته باشد در این صورت از آقای وزیر پست و تلگراف می شود برسید که آن کسی را که می گویند در فلان موقعی سه هزار تومان در فلان موقعی مقدار ضرر بدولت وارد آورده است و جوابهایی هم داده است که قانع کننده نیست و یک محکمه هم که دارای قضاوت باشد او را تیرنه نکرده و در صورتی که کمیسونی هم که برای رسیدگی باین مسئله معین شده بود او را قابل تعقیب و محاکمه دانسته است شما بچه دلیل او را تیرنه کرده اید ؟ آیا این سیاست تشویق و ترغیب مردمان درست و صالح مملکت خواهد بود ؟ آیا اسباب ترس و تهدید نادرست های مردمی همین دواصل مسلم یعنی تشویق درستان و تهدید نادرستان بوده و خواهد بود و اگر بنا باشد یک مستخدمی تا این درجه مورد سوء ظن واقع شود که کمسیون اداری اظهار کند این شخص قابل تعقیب است و دلایل او را هم رد کنند بعد باو کار بدهند باین ترتیب سؤال می کنم آیا ممکن است مملکت را اداره کرد ؟ تصور می کنم خود آقای وزیر پست و تلگراف هم تصدیق کنند که خیر ممکن نیست ؟ و چون قضیه مولیتر یکی از قضایای است که مکرر درجارید و مجلس صحبت شده البته افرادی بدبختانه در ادارات ما هستند که باو در صحیح از روی ترتیب کار نمی کنند و بر آنها ایرادات می شود و چون غالباً سوء ظن و حدسیات است بنا براین چندان خلل و لطمه اساسی اداری مملکت وارد نمی آورد ولی وقتی یک مسئله مثل مسئله مولیتر که در مجلس می آید و در اطراف او مذاکرات می شود و جراید هم در این تعقیب می کنند با تصدیق و تصویب یک کمسیون اداری و هیئتی که خود شما معین کرده اید - برای این که شما را از قضا یا مستعضر کند و آن کمسیون هم صلاحیت قضاوت در خود ندیده و شاید صلاحیت هم نداشته که مثل قاضی رای نرا کتی گفته شد و خیلی مسرووم که در مجلس چهارم تجزیات ما را قدری ورزیده کرده ام و ما روز بروز ورزیده تر بشویم اما در موضوع استیضاح راجع بمولیتر ناطق داشته اند .

بد از رسیدگی مقام صالح تری او را معاکه و تیرنه کرده است . در این صورت برشمام که وزیر هستید مسئولیتی متوجه نیست ولی آنچه بنده اطلاع دارم این است که بعد از آن تحقیقات مقاماتی و آن رای که کمسیون خودش را صالح نمی دانسته داده دیگر مولیتر دریک محکمه که صلاحیت قضاوت داشته باشد در این صورت از آقای وزیر پست و تلگراف می شود برسید که آن کسی را که می گویند در فلان موقعی سه هزار تومان در فلان موقعی مقدار ضرر بدولت وارد آورده است و جوابهایی هم داده است که قانع کننده نیست و یک محکمه هم که دارای قضاوت باشد او را تیرنه نکرده و در صورتی که کمیسونی هم که برای رسیدگی باین مسئله معین شده بود او را قابل تعقیب و محاکمه دانسته است شما بچه دلیل او را تیرنه کرده اید ؟ آیا این سیاست تشویق و ترغیب مردمان درست و صالح مملکت خواهد بود ؟ آیا اسباب ترس و تهدید نادرست های مردمی همین دواصل مسلم یعنی تشویق درستان و تهدید نادرستان بوده و خواهد بود و اگر بنا باشد یک مستخدمی تا این درجه مورد سوء ظن واقع شود که کمسیون اداری اظهار کند این شخص قابل تعقیب است و دلایل او را هم رد کنند بعد باو کار بدهند باین ترتیب سؤال می کنم آیا ممکن است مملکت را اداره کرد ؟ تصور می کنم خود آقای وزیر پست و تلگراف هم تصدیق کنند که خیر ممکن نیست ؟ و چون قضیه مولیتر یکی از قضایای است که مکرر درجارید و مجلس صحبت شده البته افرادی بدبختانه در ادارات ما هستند که باو در صحیح از روی ترتیب کار نمی کنند و بر آنها ایرادات می شود و چون غالباً سوء ظن و حدسیات است بنا براین چندان خلل و لطمه اساسی اداری مملکت وارد نمی آورد ولی وقتی یک مسئله مثل مسئله مولیتر که در مجلس می آید و در اطراف او مذاکرات می شود و جراید هم در این تعقیب می کنند با تصدیق و تصویب یک کمسیون اداری و هیئتی که خود شما معین کرده اید - برای این که شما را از قضا یا مستعضر کند و آن کمسیون هم صلاحیت قضاوت در خود ندیده و شاید صلاحیت هم نداشته که مثل قاضی رای نرا کتی گفته شد و خیلی مسرووم که در مجلس چهارم تجزیات ما را قدری ورزیده کرده ام و ما روز بروز ورزیده تر بشویم اما در موضوع استیضاح راجع بمولیتر ناطق داشته اند .

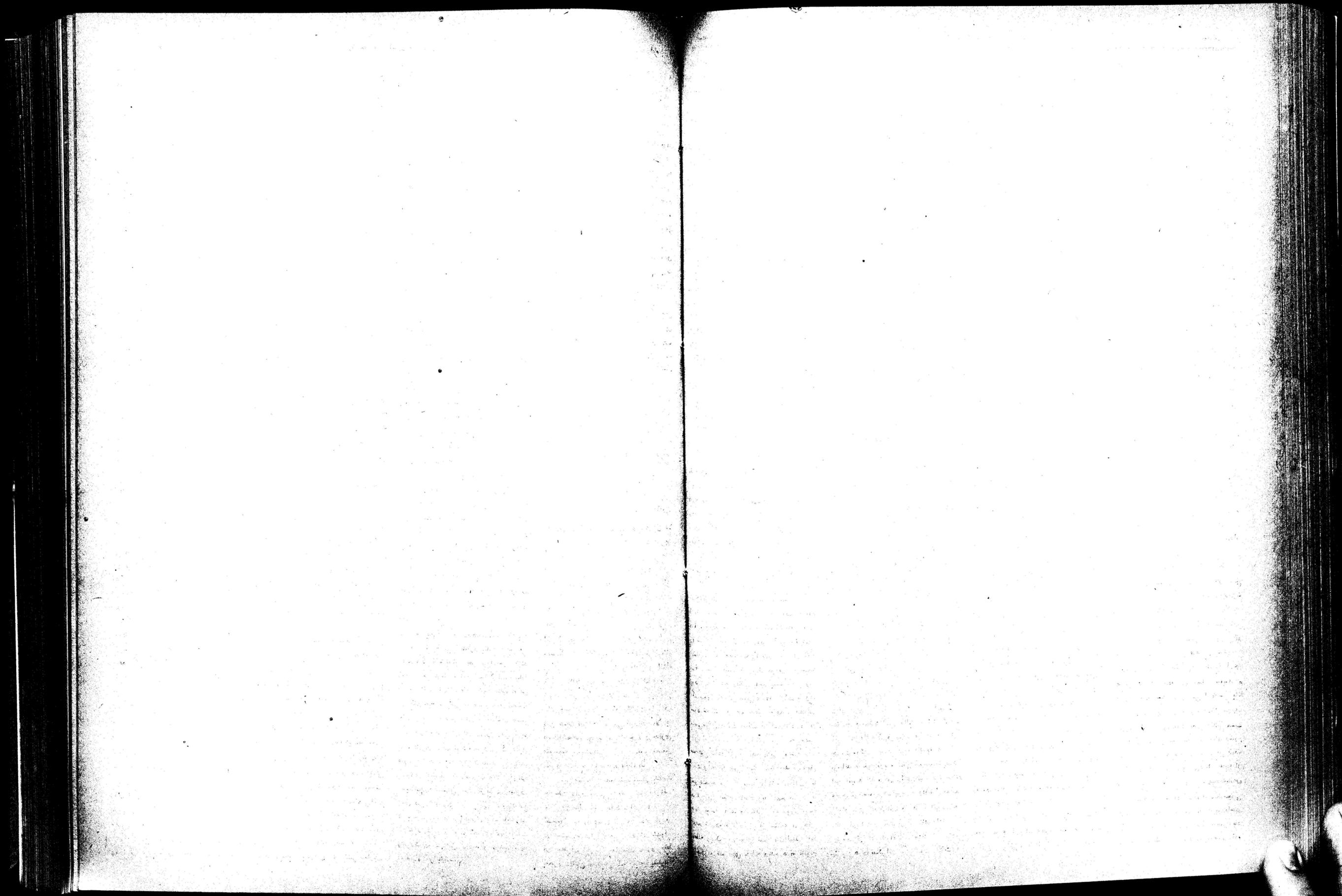
در این صورت وقتی که آن اشخاص دلایل مولیتر و دفاعیات او را قابل توجه و ملاحظه ندانسته و مشارالیه را قابل تعقیب دانسته اند شما باید حکمت و قضاوت این مسئله را بیک محکمه عالی تری مراجعه بدهید که آن محکمه تکلیف کار را معین کند و اگر هم اعتماد نداشته اید در این صورت اقلانی بایستی این اشخاص را حاضر کنند و این کمسیون را تشکیل بدهید !!! اگر استدلال بنده در این قسمت که اساس اصلاح اداره بر تعقیب و مجازات اشخاصی است که برخلاف ترتیب رفتاری می کنند صحیح باشد و اگر آن مرضی که بنده کردم راجع باینکه مسئله مولیتر نظریه مطرح شدن در مجلس و نظر بهایهائی که در اطراف او پیدا شد بیک اهمیت مخصوصی داشت بطوری که نمی شود او را با سایر اختلافات حدسی مقایسه و تصور کرد و در آن ردیف محسوب داشت و اگر رای کمسیون همین بوده است که در این جا خوانده شد و صحیح باشد البته صحیح هم بوده است در این صورت تکلیف شما که مجلس بشما اعتماد داشته و شما را برای جلوگیری از همین قضایا معین کرده است این بود که مسئله را تعقیب و بالاخره محکومیت با تیرنه آن شخص را از یک محلی که صلاحیت داشته است بخواهید و این کار نشده است و با همه تذکراتی که بشما داده شده است باز باین شخص یک مأموریت تازه داده اید و تصور می کنم که اگر معلوم شود یک محکمه او را تیرنه نکرده است بایک نظر و خون سردی و بی طرفی که الان در قیافه همه مشاهده می کنم بنده اطمینان دارم وقتی که مراجعه و ملاحظه کردند و دیدند یک محکمه که صالح باشد او را تیرنه نکرده است آن وقت باید و اتمناً آقای وزیر پست و تلگراف را طرف مسئولیت خیلی بزرگی قرار داد و بنده بیش از این نمی خواهم توضیحی بدم البته بعد از این که آقای وزیر توضیحات خود را دادند اگر متقاعد فرمودند ما بچه ست در اینجا جمع شده ایم این کمسیون قضاوت است کمسیون تعقیب است کمسیون تقیض است بیک محکمه چنانی است بنده عرض کردم عجاتاً این کمسیون تحقیق است

معترم آقای تدین خودشان اظهار فرمودند که در زمان اهتلاء السلطنه وزیر سابق پست و تلگراف یک سؤالاتی از وزیر وقت شده و مولیتر هم از کار معاف گشته وقتی که بنده تصدی وزارت پست و تلگراف شدم مولیتری در اداره پست وجود نیست و در حقیقت سؤالاتی که از بنده شده طرف بنده نبود و امروز هم نیست ولی در تعقیب سؤالاتی که اینجا از بنده شد که یکی از سؤوال کننده ها ما نماینده معترم بودند بنده از نظر خودم خودم را مکلف دیدم که این موضوع را تعقیب کنم و از برای خودم یک کشفیاتی بکنم از طرف دیگر هم یکمده از رؤسای خیلی خوش سابقه پست یعنی آتاهائی که در موضوع مسیو مولیتر نظریاتی داشتند و نظریات آنها را هم از همان اول و بدایت امر معترم می شردم لذا موضوع را تعقیب کردم و در برابر همانطور که نماینده معترم آقای تدین فرمودند یک کمیسونی تشکیل شد از چهار پنج نفر نمایندگان معترم و چهار پنج نفر از آقایانی که سابقاً تصدی وزارت پست و تلگراف بوده اند من جمله آقای سیه دار اعظم هم حضور داشتند همانطور که فرمودند این موضوع مطرح شد که ما بچه ست در اینجا آمده ایم و این دعوت از چه نقطه نظر است خدمت آقایان عرض می شود مسیو مولیتر یک نظریاتی ندارد برای اینکه مولیتر دیگر مستخدم پست نیست و ما بین او و سفارت متبویه او دولت ایران یک مکاتبات و مراسلاتی رد و بدل شده است که دیگر وزارت پست و تلگراف او را مستقیماً مستخدم خودش نمیدانند و برای کشف حقیقت قضایا چند نفر چه از آقایانی که سابقاً در آن وزارت دارند و چه از آقایانی که در خود مجلس نظریاتی دارند دعوت شده اند که در اینجا بیک تحقیقات و تقیضاتی در کار مولیتر بکنند این موضوع هرایض و مذاکرات بنده بود آقای تدین فرمودند ما بچه ست در اینجا جمع شده ایم این کمسیون قضاوت است کمسیون تعقیب است کمسیون تقیض است بیک محکمه چنانی است بنده عرض کردم عجاتاً این کمسیون تحقیق است

وزیر پست و تلگراف بنده گفتم طرف را حاضر میکنم که هر چه این کمسیون رای داد عمل کند آنچه که بنده در فکر خود الان حاضر دارم ترتیب این بود در همان کمسیون یک اظهاراتی شد که آقایان حاضر بخصوص آقایان نمایندگان صلاحیت اینک حکمت بکنند و در یک مسئله چنانی حکم بدهند ندارند یعنی نمی توانند خود را

معلومات لازمه و شرائط اختصاصی مقرر در نظامنامه های مخصوصه اداره مربوط را دارا باشند و این پیش نهاد بایش نهاد آقای مدرس خیلی فرق دارد اما این که آقای مخبر فرمودند پیش نهاد بنده نوشته شده است معلومات کافی و معلومات کافی نیست . اولاً معلومات کافی نیست و معلومات لازمه است به علاوه همین ماده سوم است ماده سوم را می خوانم .

ماده سوم - علاوه بر شرائط مندرجه در ماده دودوطلبان خدمت رسمی در ادارات و وزارت خانها باید معلومات لازمه و شرائط اختصاصی مقرر در نظامنامه های مخصوصه اداره مربوطه را دارا باشند و پیش نهاد بنده در حقیقت يك استثنائی است برای ماده سوم قانون استخدام جامع الاطراف هم هست و اگر معلومات لازمه را دارا باشند چه جهت دارد که قید بکنیم از منشی دومی بیشتر ترقی نخواهد کرد . باید مدیر شعبه هم بشود و به تمام درجات مندرجه در قانون استخدام ارتقاء باید اگر هم معلومات لازمه را دارا نبودند اصلاً در اداره پذیرفته نمی شوند

رئیس - آقای سهام السلطان (اجازه)

سهام سلطان - اساساً مذاکرات روز قبل مان در فراموش کرده ایم این پیش نهاد اصلاً برای این شد در ایالات ولایاتی که مدارس متوسطه نیست تا موقعی که مدارس متوسطه تأسیس شده است تصویباتش کلاسه ابتدائی برای دخول در ادارات کافی باشد و ابتداء هم این پیش نهاد از طرف آقای شیخ الاسلام شد و قابل توجه شده به کمیسیون آمد و کمیسیون هم در آن پیش نهاد اظهار عقیده کرد و راپورتش را به مجلس تقدیم نموده در مرحله ثانی که این مسئله در مجلس مطرح شد بازم مذاکرات در همین موضوع بود که در ایالات ولایاتی ناامانی که مدارس متوسطه تأسیس نشده است تصویباتش کلاسه ابتدائی کافی است بعد آقای مدرس در همان جلسه پیش نهاد کردند که باز در همین زمینه بود که تا موقعی که در ایالات و ولایات مدارس متوسطه تأسیس نشده است تصویبات مدارس ابتدائی کافی است

محمد هاشم میرزا - در باب پیش نهاد خود آقای تدین توضیح دادند معلوم شد که آقای مخبر کمیسیون غفلت کرده اند که این پیش نهاد یکی است و بنده هم عرض نکردم اهالی گون آباد بی سوادند عرض کردم آنجا مدرسه ابتدائی نیست و یازده مدرسه قدیمه دارد و قدا در آن جا مدرسه تأسیس نموده اند در یک ناحیه که پنجاه پارچه داود یازده مدرسه قدیمه دارد در صورتی که هنوز مدرسه ابتدائی در آن جا هادائر نیست و تلگرافی هم در این موضوع شده است و نوشته اند ما که حقوق معارفی می دهیم يك مدرسه ابتدائی و يك طبیب نداریم بنده نمی خواهم آن تلگراف را بخوانم والا تلگراف بهر علماء آنجا است که نوشته اند نه طبیب و مدرسه ابتدائی نداریم

اظهار کردند این مسئله در ماده سه خود قانون استخدام نوشته شده که اشخاصی که باید دارای معلومات لازمه اداری باشند پس این ایرادها برای این است که ماده را تغییر بدهیم و اگر بنا باشد تغییری داده شود و معلومات ابتدائی هم قید شود تصور کنیم بطوری که حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا هم فرمودند این قانون بدر نمی خورد زیرا هر چه چهارده ساله معلوماتش کلاسه ابتدائی را دارد و این کسی که شما می فرمایید با ترتیب قدیمه تحصیل کرده باید آن هم بقیمه بنده دارای آن معلومات باشد و گمان کنم این ماده کفایت می کند تمام نظریات آقایان را حالا اگر بخوانند و اسرار دارند ممکن است چیز دیگری پیشنهاد کنند و کمیسیون مراجعه کرده و بعداً ارسال دارد ولی با این ترتیب تصور می کنم قانون استخدام تا آخر سال معطل بماند و به همین حال باقی باشد .

رئیس آقای محمد هاشم میرزا (اجازه) پیش نهاد خود آقای تدین توضیح دادند معلوم شد که آقای مخبر کمیسیون غفلت کرده اند که این پیش نهاد یکی است و بنده هم عرض نکردم اهالی گون آباد بی سوادند عرض کردم آنجا مدرسه ابتدائی نیست و یازده مدرسه قدیمه دارد و قدا در آن جا مدرسه تأسیس نموده اند در یک ناحیه که پنجاه پارچه داود یازده مدرسه قدیمه دارد در صورتی که هنوز مدرسه ابتدائی در آن جا هادائر نیست و تلگرافی هم در این موضوع شده است و نوشته اند ما که حقوق معارفی می دهیم يك مدرسه ابتدائی و يك طبیب نداریم بنده نمی خواهم آن تلگراف را بخوانم والا تلگراف بهر علماء آنجا است که نوشته اند نه طبیب و مدرسه ابتدائی نداریم

محمد هاشم میرزا - در باب پیش نهاد خود آقای تدین توضیح دادند معلوم شد که آقای مخبر کمیسیون غفلت کرده اند که این پیش نهاد یکی است و بنده هم عرض نکردم اهالی گون آباد بی سوادند عرض کردم آنجا مدرسه ابتدائی نیست و یازده مدرسه قدیمه دارد و قدا در آن جا مدرسه تأسیس نموده اند در یک ناحیه که پنجاه پارچه داود یازده مدرسه قدیمه دارد در صورتی که هنوز مدرسه ابتدائی در آن جا هادائر نیست و تلگرافی هم در این موضوع شده است و نوشته اند ما که حقوق معارفی می دهیم يك مدرسه ابتدائی و يك طبیب نداریم بنده نمی خواهم آن تلگراف را بخوانم والا تلگراف بهر علماء آنجا است که نوشته اند نه طبیب و مدرسه ابتدائی نداریم

و این که آقای مخبر یا سایر آقایان می فرمایند تفرقی ندارد بنده عرض می کنم اگر فرق ندارد چرا قبول می کنند این که می فرمایند این مذاکرات اسباب تأخیر قانون استخدام می شود بنده عرض می کنم هیچکس نمی خواهد قانون استخدام عقب بیفتد و بنده که یکی از مخالفین هستم باین حرف ازمیدان درونی زور می گویم باید قانون خوب نوشته شود و اگر طول هم می کشد بکش ولی باید عملی باشد بطوری که خاطر خود حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا مسبوق است تقریباً در سیزده سال قبل که قانون اساسی می نوشتند در او قید کردند تعلیم اجباری باید باشد ولی بالاخره دیدند که تعلیم اجباری عملی نیست و خودشان تصدیق کردند و دیدیم باچه اشکالات مواجه شدیم.

باید نزد اودرس بخوانند آنوقت باجه هائی که پنجسال درس خوانده اند باید مطابق شود مام نگفتم این شخص تحصیل کرده وزیر بود می گویم اگر خطش خوب است منشی دوم و منشی اول و ثبات اقل باشد بنده عقیده لامرگزیت ندارم و هیچکس مقصودش لامرگزیت نیست ولی می گویم صدیک از این نعمت هائی که برای اهالی طهران معین شده برای ولایات هم معین نمایند و آنها را هم متمتع کنید معنای این عقیده لامرگزیت نیست ما می گویم این پول هائی که از آنجا گرفته می شود اقل ده يك صدیک آنرا به مصرف خود اهالی برسانند البته ایران جامعه است جامعه ایرانیت خاک نیست فقط مذهب ما است که بهترین مذاهب و بهترین پیشرفت مقاصد است و از تمام مذاهب بهتر و بالاتر است علاوه بر این خاکمان هم یکی است و همه ایرانی هستیم و همه هم کیش و هم وطن می باشیم و امکان ندارد تصور شود کسی خیال تجزیه داشته باشد و این مسائل نباید بکنایه و استعاره گفته شود اما عده مستخدمین اگر بدقت ملاحظه شود و در پیرسنل نگاه کنند می بینند مستخدمین ایالات و ولایات دولتیش از طهران است و بیچاره اهالی ولایات که تحصیل کرده اند و زحمت کشیده دارای معلومات شده اند باز باید معرور باشند و تصور می کنم اگر چنانچه معلومات لازم محدود باشد ضروری ندارد سایرین هم استفاده کنند و بطوری که آقای تدین پیشنهاد نموده اند اگر بهمان ترتیب نوشته شده خوب است که هر مستخدمی وقتی سواد و خط کافی داشت انشاء و املا داشت دیگر نباید او را معرور کنیم و اگر ما بخوانیم برای هر ماده يك فصل بنویسیم نمی توان قانون بکنیم بنده به عقیده بنده آن پیشنهاد آقای تدین هم عملی و هم بلا اشکال است و خوب است بهمان رای بدهیم

رئیس آقای محمد هاشم میرزا (اجازه) پیش نهاد خود آقای تدین توضیح دادند معلوم شد که آقای مخبر کمیسیون غفلت کرده اند که این پیش نهاد یکی است و بنده هم عرض نکردم اهالی گون آباد بی سوادند عرض کردم آنجا مدرسه ابتدائی نیست و یازده مدرسه قدیمه دارد و قدا در آن جا مدرسه تأسیس نموده اند در یک ناحیه که پنجاه پارچه داود یازده مدرسه قدیمه دارد در صورتی که هنوز مدرسه ابتدائی در آن جا هادائر نیست و تلگرافی هم در این موضوع شده است و نوشته اند ما که حقوق معارفی می دهیم يك مدرسه ابتدائی و يك طبیب نداریم بنده نمی خواهم آن تلگراف را بخوانم والا تلگراف بهر علماء آنجا است که نوشته اند نه طبیب و مدرسه ابتدائی نداریم

این که آقای مخبر یا سایر آقایان می فرمایند تفرقی ندارد بنده عرض می کنم اگر فرق ندارد چرا قبول می کنند این که می فرمایند این مذاکرات اسباب تأخیر قانون استخدام می شود بنده عرض می کنم هیچکس نمی خواهد قانون استخدام عقب بیفتد و بنده که یکی از مخالفین هستم باین حرف ازمیدان درونی زور می گویم باید قانون خوب نوشته شود و اگر طول هم می کشد بکش ولی باید عملی باشد بطوری که خاطر خود حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا مسبوق است تقریباً در سیزده سال قبل که قانون اساسی می نوشتند در او قید کردند تعلیم اجباری باید باشد ولی بالاخره دیدند که تعلیم اجباری عملی نیست و خودشان تصدیق کردند و دیدیم باچه اشکالات مواجه شدیم.

مطلبی که در این مورد مطرح شد و بطوری که در مجلس مذاکره شد يك شبهه استیفاء حذف شود و آقای معاون وزارت عدلیه هم این ترتیب را قبول فرمودند که يك شبهه حذف شود رئیس - آقای دستغیب (اجازه)

حاج سید محمد باقر دست غیب بنده دروقتی که این لایحه مطرح شد و شور در کلیات بود مخالف بودم و حالا هم با تمام موادش مخالف خاصه باین ماده اولاً راجع باستیفاء آذربایجان و فارس و کرمان و خراسان بنده هم راجع بتشکیلاتش مخالفم و هم راجع ببودجه اش اما مخالفت باطرز تشکیلات برای این است که عده از ولایات را زیر پا گذارند

رئیس آقای محمد هاشم میرزا (اجازه) پیش نهاد خود آقای تدین توضیح دادند معلوم شد که آقای مخبر کمیسیون غفلت کرده اند که این پیش نهاد یکی است و بنده هم عرض نکردم اهالی گون آباد بی سوادند عرض کردم آنجا مدرسه ابتدائی نیست و یازده مدرسه قدیمه دارد و قدا در آن جا مدرسه تأسیس نموده اند در یک ناحیه که پنجاه پارچه داود یازده مدرسه قدیمه دارد در صورتی که هنوز مدرسه ابتدائی در آن جا هادائر نیست و تلگرافی هم در این موضوع شده است و نوشته اند ما که حقوق معارفی می دهیم يك مدرسه ابتدائی و يك طبیب نداریم بنده نمی خواهم آن تلگراف را بخوانم والا تلگراف بهر علماء آنجا است که نوشته اند نه طبیب و مدرسه ابتدائی نداریم

این که آقای مخبر یا سایر آقایان می فرمایند تفرقی ندارد بنده عرض می کنم اگر فرق ندارد چرا قبول می کنند این که می فرمایند این مذاکرات اسباب تأخیر قانون استخدام می شود بنده عرض می کنم هیچکس نمی خواهد قانون استخدام عقب بیفتد و بنده که یکی از مخالفین هستم باین حرف ازمیدان درونی زور می گویم باید قانون خوب نوشته شود و اگر طول هم می کشد بکش ولی باید عملی باشد بطوری که خاطر خود حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا مسبوق است تقریباً در سیزده سال قبل که قانون اساسی می نوشتند در او قید کردند تعلیم اجباری باید باشد ولی بالاخره دیدند که تعلیم اجباری عملی نیست و خودشان تصدیق کردند و دیدیم باچه اشکالات مواجه شدیم.

باید يك کمیون هائی در وزارت خانه ها تشکیل شود و سابقه اشخاص رسیده کی شود ولی باید يك ماده علیحده نوشته شود و ضمیمه شود که امتحان معلومات را نکنند و به بییند اشخاص شایسته هستند یا نه و این بهتر است زیرا جامع تر و عملی تر از سایر پیش نهادها است بنده باین پیشنهاد رای می دهم ولی پیشنهاد آقای مدرس رای نخواهم داد

رئیس آقای محمد هاشم میرزا (اجازه) پیش نهاد خود آقای تدین توضیح دادند معلوم شد که آقای مخبر کمیسیون غفلت کرده اند که این پیش نهاد یکی است و بنده هم عرض نکردم اهالی گون آباد بی سوادند عرض کردم آنجا مدرسه ابتدائی نیست و یازده مدرسه قدیمه دارد و قدا در آن جا مدرسه تأسیس نموده اند در یک ناحیه که پنجاه پارچه داود یازده مدرسه قدیمه دارد در صورتی که هنوز مدرسه ابتدائی در آن جا هادائر نیست و تلگرافی هم در این موضوع شده است و نوشته اند ما که حقوق معارفی می دهیم يك مدرسه ابتدائی و يك طبیب نداریم بنده نمی خواهم آن تلگراف را بخوانم والا تلگراف بهر علماء آنجا است که نوشته اند نه طبیب و مدرسه ابتدائی نداریم

این که آقای مخبر یا سایر آقایان می فرمایند تفرقی ندارد بنده عرض می کنم اگر فرق ندارد چرا قبول می کنند این که می فرمایند این مذاکرات اسباب تأخیر قانون استخدام می شود بنده عرض می کنم هیچکس نمی خواهد قانون استخدام عقب بیفتد و بنده که یکی از مخالفین هستم باین حرف ازمیدان درونی زور می گویم باید قانون خوب نوشته شود و اگر طول هم می کشد بکش ولی باید عملی باشد بطوری که خاطر خود حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا مسبوق است تقریباً در سیزده سال قبل که قانون اساسی می نوشتند در او قید کردند تعلیم اجباری باید باشد ولی بالاخره دیدند که تعلیم اجباری عملی نیست و خودشان تصدیق کردند و دیدیم باچه اشکالات مواجه شدیم.

یعنی چه؟ اگر این پنجاه تومان جزو حقوق صدوسی تومان است که خوب است برخورد موجب واصل مبلغ اضافه شود اگر مقصود از این مدد معاش ملاحظه شخصی است که ما حقوق را با شخص نمی دهیم بلکه ما حقوق را برای مقام تصویب می کنیم و بنده هیچ فلسفه نمی بینم که وزارت خانه برای ملاحظه اشخاص پنجاه تومان هم در ماه بکسی که صدوسی تومان موجب دارد بعنوان مدد معاش اضافه بدهد و این مسئله هیچ منطقی ندارد و آن توضیحاتی که آقای مغربرادند بنده را قانع نکرد چون ایشان فرمودند سه ماه بیشتر با آخر سال باقی نمانده بنده هم باین ملاحظه در بعضی موارد اسکت شدم و عقیده داشتم و گفتم خوب است برای این چندماه که به آخر سال باقی مانده است یک اعتباری بوزارت عدلیه بدهند تا این که بودجه صحیح نوشته شود گفتند خیر این سه ماه هم باید از روی تشکیلات باشد بنده چون این تشکیلات را هم عملی نیبینم معتقدم که برهم بزنند همین طور یک اعتباری بوزارت عدلیه برای این دوسه ماهه بدهند تا اینکه برای اول حمل طرز تشکیلات آن وزارت خانه را تمام و بودجه آن را همین کرده و از مجلس بگذرد و برای سال نو و اول حمل بوقع اجرا گذاریم خلاصه این که چون بنده این تشکیلات فعلی را عملی بی بینم لذا مخالفم.

رئیس - آقای آقا سید فاضل (اجازه)

آقا سید فاضل - مسئله لزوم و عدم لزوم استیفاف که آقای دست قیب اشاره فرمودند با حضور وزراء و معاونین آنها مکرر رسیدگی و مذاکره شد اما این که تصور می فرمایند مشکل است این ولایات اربعه یعنی اصفهان و گیلان و همدان و آذربایجان استیفاف نداشته باشد بنده عرض می کنم چندان مشکل نیست برای اینکه ممکن است مستألف تلگرافی استیفاف بدهد یا تلگرافاً برای انجام کار خود وکیل بگیرد.

پس این چندان مشکل نیست و همان چهار استیفاف کافی است اما چون بنده خودم در کمیسیون بودجه هستم و از آنجا هم اظهار کردم راجع بعدم تناسب حقوق رئیس وعضو استیفاف مخالف آن طور که باید مثل سایر وزارت خانها ثباتی ملحوظ شده باشد نشده زیرا رئیس استیفاف صدوسی تومان حقوق دارد در صورتی که عضو استیفاف ۷۰ تومان موجب دارد بنده در کمیسیون که فایده نندم ولی حالا اگر آقای مغرب را دلبلی دارند خوب است اظهار بفرمایند تا بنده قانع شوم تناسب حقوق رئیس و اعضاء همان دولت يك ثلث يك سوم است یعنی معمولاً حقوق روسا يك ثلث اضافه تر از حقوق اعضاء است

ولی در اینجا ابتدا این تناسب ملحوظ نشده و اگر آقای مخبر جواب ثانی دارند خوب است اظهار بفرمایند

رئیس - آقای حاج میرزا علی محمد (اجازه)

حاج میرزا علی محمد دولت آبادی - اینکه شاهزاده نصرت الدوله فرمودند این مذاکرات در کمیسیون خاصی شده بنده بودم و قبل از این مذاکرات طرف دستجات مختلف و دیگران هر کدام دو نفر بودند و در آن جا يك چیزهایی قطع شد یعنی خود آقای معاون قبول کردند و گفتند محل احتیاج نیست من جمله يك مدیر برای امور دفتر بود چون با داشتن يك نفر مدیر می خواستند يك مدیر دیگر هم اضافه کنند ما گفتیم در صورتی که شما استیفاف آباءه باسر بزدا بطهران می آورند چه دلیل دارد که در تهران محاکم استیفانی را زیاد می کنید و از آن محل ها کس می کنید خودشان هم قبول کردند و بالاخره توافق نظر حاصل و مسئله قطع شد حاله پس از اینکه مسئله ختم شد باز يك نفر را باسم مدیر دفتر زیاد کرده اند و حال آنکه آن رای که ما پریروز دادیم کاملاً مشهود بود که باید چیزهای خیلی ضروری را تشکیل دهند نه آن چیزهایی که لازم و ضروری نیست

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله حاج شیخ اسدالله بنده نسبت به اداره امور عرض ندارم و يك نظری دارم که چون موقع گذشته در آن باب چیزی عرض نمی کنم لکن چیزی که لازم است تذکر بدهم يك نکته است که در کمیسیون بودجه هم مذاکره شد ولی نمی دانم آقای وزیر یا آقای معاون وزارت عدلیه چه نظری داشتند که هر چه اصرار کردیم و خواستیم عقیده خودمان را بقبولانیم جسارت نمی کنیم ولی همین قدر عرض می کنم قبول نکردند در اینجا برای حوزه های مرکزی تیاف يك صلحیه معین می کند مثلاً برای آذربایجان سه محکمه ابتدائی که عبارت باشد از دو محکمه بدایت و يك محکمه تجارت معین می کند و يك محکمه صلحیه معین می کند در صورتیکه بطوریکه اخیراً از کمیسیون گذشته محاکم صلحیه حق رسیدگی تا چهار صد تومان را دارند با این حال بنده تعجب می کنم در آذربایجان چگونه يك صلحیه می تواند تمام دعوی مردم را رسیدگی و تأمین کند در حالی که اگر آقایان قدری دقت بفرمایند خواهند فرمود که کار محکمه صلحیه خیلی زیادتر از محاکم بدایت است و معمولاً آن اوقاتی که صلحیه تا دو دست و پنجاه تومان رسیدگی می کرد کارش زیادتر بود حالا بطریق اولی خیلی زیادتر

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله بنده پیشنهاد می کنم در ماده بیستم ۲۰ بین حقوق قبیله صلح و امیز صلح تفکیک شود.

رئیس - آقای حاج شیخ الاسلام (اجازه)

شیخ الاسلام اصفهانی - در جلسه که آقای مدرس بقام ریاست جلوس فرموده بودند بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم ولی آقای مدرس در ذیل او مرقوم فرموده بودند این مطالب اسباب حرف می شود این است که بنده در اصل مطلب توضیحی عرض نمی کنم زیرا توضیح را آن کسی که حقوق دفتر را مخطوط نوشته باید بدهد ولی راجع باین قسمت اخیر عرض می کنم اگر کسی می خواهد حرمی بزند بزند زیرا حرف منت گوینده را خسته می کند ما همه معتقدیم که باید دولت جیشیات مذهبی را حفظ کند و لازم ترین آن همانند کردن مقام قضاوت است که قاضی صلح هم برای محاکم وهم برای صلحیه که قبیله باشد معین شود در موقعی که با همین آقای مدرس در انجمن ولایتی اصفهان بودیم ایشان فرمودند آن وقتی که صاحب کار تشریف می آورد پیش گاه و یونجه میخورد و باید پول بدهم برون گاه و یونجه بخزند البته حفظ حیثیات مذهبی خرج دارد و هر کس می خواهد حرفی بزند بزند ولی عقیده بنده این فرض صحیح نیست و عقیده دارم

نصف از این بودجه باید صرف فقهای صلح شود نهایت چون سه ماه بیشتر با آخر سال نمانده است از ذکر این سؤال و جواب ها خودداری می کنم

مخبر - مقصود از تفکیک رانفهمید چیست؟ زیرا رسم بودجه همین طور است که نوشته شده و اشخاص که حقوقشان با هم مساوی است باید يك ترتیب نوشته شده چنانچه ملاحظه می فرمایید پنج نفر با امور احضار و اجراء از قرار نفی ده تومان حقوق می گیرند پنجاه تومان میشود و يك قلم نوشته شده همین طور هم دفتر امین صلح هر يك پنجاه تومان دارند مجبومأسد تومان نوشته شده است

رئیس - پیش نهاد را چه باید بکنم؟

شیخ الاسلام - اگر این قسم است که توضیح فرمودند بنده پیشنهاد خود را مسترد میدارم.

رئیس - رای می گیریم به ماده بیستم

آقایانی که این ماده را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

رئیس - تصویب شد ماده بیست و یکم قرائت می شود

اتومبیل ایاب و ذهاب کرده اند و از وضعیت جغرافیائی اطلاع کامل ندارند میفرمایند کار استیفانی را تلگرافاً صورت بدهند اما التفات می فرمایند که خود سگلمات تلگراف چند گران تمام میشود بعد می فرمایند جاه بهار جزو کرمان است دیگر بدتر اگر تاحالا يك ایراد داشتم با این فرمایش دو سه ایراد پیدا کرده ام اگر چه بهار جزو بنادر است که بکرمان مربوط نیست و اگر جزو کرمان است پس به نسبت در شمار بنادر محسوب داشته اند؛ با این ترتیب معلوم میشود عبارت غلط است و باید درست شود غرض این است اگر کسی دهوی استیفانی داشته باشد برای آنصورت تومان باید از جاه بهار بپوشهر بیاید یا همین طور از بندر عباس وغیره آقایان ملاحظه بفرمایند این ترتیب چند گران تمام میشود؟ بنده با زهم عرض می کنم نه تنها با این ماده بلکه در تمام کلیات مخالفم چنانچه اوقاتی که مذاکرات در کلیات بود و بنده اظهار مخالفت کردم خود آقای معاون وزارت عدلیه هم تصدیق کردند که این تشکیلات نامنس و اصول بیشتر بر منفعت مرکزیها تمام شده است مثل اینکه وزارت خانه اصلاح شش رادروی هم گذارده و همی و از تشکیلاتی داده است کوئی ایران را طهران و طهران را ایران فرض کرده است و سایر ایالات ولایات و بنادر را از حقوق عدالت و تمدن محروم داشته و همه چیز را اختصاص بهر کرده است و برای اینکه خیلی صدای ایالات هم بلند نشود گفته خوب است يك محکمه ابتدائی هم بولایات بدهیم که زیاد صدایشان در نیاید در خاتمه باز هم عرض می کنم این طرز عدالت و تشکیلات عدلیه درست نیست و عقیده دارم فعالیت يك اعتباری به عدلیه داده شود با بودجه صحیح آن از روی تشکیلات اساسی نوشته شود والا با طرز فعلی مخالفم.

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - بنده راجع به حوزه بندی آذربایجان ایراد داشتم زیرا برای آستارا و اردبیل هر کدام يك حوزه بدایتی معین کرده اند.

رئیس - آستارا نزدیک بآردبیل است و برای ساوجبلاغ حوزه معین نکرده اند و برای ساوجبلاغ هم حوزه معین نکرده اند و حال آنکه ساوجبلاغ مرکز مهمی است و يك صلحیه لازم دارد مثلاً برای مرند که اهمیتش کمتر از ساوجبلاغ است محکمه معین کرده اند و برای ساوجبلاغ معین نکرده اند.

معاون وزارت عدلیه - پنج حوزه معین شده است آردبیل و آستارا يك حوزه سبزوار و نیشابور يك حوزه سیستان و قائنات يك حوزه بوشهر و بنادر يك حوزه قوچان يك حوزه و ما هم مخالف نیستیم که يك حوزه هم برای ساوجبلاغ معین شود الان هم پیشنهاد می کنم که يك حوزه هم برای ساوجبلاغ معین شود

رئیس - آقای مستشار الملک (اجازه)

مستشار الملک - يك قسمتی که بعضی از آقایان مخالفین اظهار کرده اند این بود که تمام قلمرو مملکت صلحیه بدایت تاسیس شود البته خیلی خوب است و تمام آقایان تصدیق دارند ولی بودجه مملکت

کافی نیست که بتوانیم در تمام قلمرو مملکت عدلیه داشته باشیم البته اگر بشود از این بهتر چیست و در صورتیکه بتوانند تشکیل بدهند همه موافقت و اینکه تشکیل ندهند از نقطه نظر اقتصاد و صرفه جویی است والا گمان می کنم کسی مخالف با تشکیل محاکم در تمام نقاط مملکت نباشد.

رئیس - آقای مساوات (اجازه)

مساوات - این ماده بطور مجمل نوشته شده و آن این است که پنج حوزه معین کرده اند در صورتیکه اسامی که نوشته شده بیشتر از آن است و در سؤالی که يك نفر از آقای مخبر نمودند ایشان جواب دادند و هر دو محل يك حوزه دارد مثلاً سبزوار و نیشابور یکی آردبیل و آستارا یکی بوشهر و بنادر یکی سیستان و قائنات یکی خوب است در اینجا تصریح نمایند

مخبر - ممکن است بیش از این تصریح شود.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

کافی نیست که بتوانیم در تمام قلمرو مملکت عدلیه داشته باشیم البته اگر بشود از این بهتر چیست و در صورتیکه بتوانند تشکیل بدهند همه موافقت و اینکه تشکیل ندهند از نقطه نظر اقتصاد و صرفه جویی است والا گمان می کنم کسی مخالف با تشکیل محاکم در تمام نقاط مملکت نباشد.

رئیس - آقای مساوات (اجازه)

مساوات - این ماده بطور مجمل نوشته شده و آن این است که پنج حوزه معین کرده اند در صورتیکه اسامی که نوشته شده بیشتر از آن است و در سؤالی که يك نفر از آقای مخبر نمودند ایشان جواب دادند و هر دو محل يك حوزه دارد مثلاً سبزوار و نیشابور یکی آردبیل و آستارا یکی بوشهر و بنادر یکی سیستان و قائنات یکی خوب است در اینجا تصریح نمایند

مخبر - ممکن است بیش از این تصریح شود.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از مبلغ ۱۱۱۵۰ تومان حقوق این پنج نفر کسر شود ربع مازاد (۱۵۱۵۰) تومان خواهد شد.

رئیس - آقای داود میرزا علی اکبر خان داود (اجازه)

مطالب بنده را آقای مستشار الملک اظهار نمودند ولی می خواستم با آقای دست قیب عرض کنم که جغرافیای مملکت را شاید بعضی در نظر داشته باشند ولی از يك طرف ما می خواهیم حتی الامکان مخارج را تقلیل کنیم و از يك طرف می خواهیم در تمام نقاط ایران معاکمه بدایت و صلحیه داشته باشیم و این دو فکر البته مانعاً الجمع نیست از طرف دیگر نهمه از این سال گذشته و سه ماه دیگر بیشتر باقی نیست و در خارج عده از آقایان و کلاه از دستجات مختلف حاضر بودند و قرار شد بهتر ترتیبی که هست این بودجه را قبول کنیم و بعداً اگر اظهاری داریم در بودجه سال آتی پیش نهاد اظهار کنیم و خواستم تقاضا کنم بیش از این این دو ماده را اشکال نکنند و بگذارند بگذرد که بودجه ها تکلیفش معین شود.

رئیس - مذاکرات کافی است؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای رکن الملک قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در محاکم بدایت ایالات ولایات که بیش از يك شعبه نیست فقط يك نفر مدعی العموم تصویب و وکیل عمومی حذف شود.

مخبر - این را که بنده قبول کردم و از

مرکز از همه حیث مقدم است ولی نباید در مرکز همه چیز باشد و در ولایات هیچ نباشد و باید در ایالات ولایات هم این تشکیلات را برقرار کرد لهذا بنده مخالفم (اغلب از نمایندگان گفتند)

مذاکرات کافی است) رئیس - رأی می گیریم بماده بیست و دوم که مبلغ سه هزار و پانصد تومان است آقایانی که این ماده را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند) رئیس - تصویب شد چون ظهر گذشته است جلسه ختم می شود جلسه آینه روز شبه دستور اولاً لایحه ملخ گیری تانیا لایحه مستعربات ثالثاً راپورت شعبه راجع بنمایند بوشهر پیشنهادی از طرف مغرب السلطنه رسیده است قرائت می شود (بدین هیچ تقریر شد)

این بنده پیشنهاد می کند هرچه زود تر از طرف مجلس بدولت اخطار شود که در محافظه تمبرهای باطله که قیمت ممتاز به دارد تأکید نمایند والا از این تاریخ تمبرهای باطله قانوناً در معرض یغما خواهند بود

رئیس - میرود بکمیسیون مبتکرات آقای سردار مغفم (اجازه)

سردار مغفم - لوائمی که به کمیسیون فوائد عامه مراجعه می شود اکثر آنها عام المنفعه است البته هر قدر زودتر تکلیف آنها معلوم شود بهتر است در چند فقره از این لوائح در کمیسیون شور شده و راپورتش بعرض مجلس رسیده تقاضای کنم افلا هفته یکی از آن هاجزو دستور شود و مذاکره در آن بشود یک فقره از آن لوائح که در کمیسیون شور شده و راپورتش تقدیم شده است راجع به اسیون راه آهن است و از قراریکه صاحبان اجازه اظهار می دارند می خواهند مسافرتی برای انجام این قضیه بنمایند لذا تقاضا میکنم راپورت کمیسیون جزو دستور شبه بشود که در اول جلسه اگر مقتضی بدانند مذاکره شود تا تکلیف صاحبان اسیون که خیال مسافرت دارند معلوم شود

رئیس - در این باب کسی مخالف نیست آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بنده با این پیشنهاد حضرت والا اساساً اصلاً و فرماً مخالفم خصوصاً اینکه جزو دستور روز شبه بنگارند بنده معنی اسیون را نمی فهمم چیست چون بنده نمی فهمم که چه فایده برای ملکات دارد لذا مخالفم جزو دستور پس فردا بشود

رئیس - آقای آقا سیدفاضل (اجازه)

آقا سیدفاضل - بنده معنائش را فهمیده ام و مدت زمانی است که بنده این مطلب را شنیده بودم اما در اصل ماهیت داخل نمی شوم وقتی که داخل در ماهیت شدیم مخالفتیم را عرض می کنیم ولی حالاً تا هم با اینکه جزو دستور شد اما مخالفم بجهت اینکه لوائح مهمتری هست که مدتی است در کمیسیون گذشته و بهتر این است مقرر فرمائید آنها جزو دستور شود

رئیس - رأی می گیریم بپیشنهاد آقای سردار مغفم آقایانی که بپیشنهاد ایشان را تصویب می کنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - این لایحه هم جزو دستور شد رئیس الوزرا - آقایان در خاطر دارند که در چندی قبل بر حسب تقاضای متخصصین بلدی که جدیداً مستخدم شده است یک مهندس بلدی با چهار هزار دلار تصویب شد که از آمریکا استخدام شود و همین طور هم دستور داده شد اخیراً بموجب تلگرافی که رسیده است یک نفر مهندس لایق تری دلار تقاضا کرده اند این است که بموجب این لایحه دولت تقاضا دارد هزار دلار بر حقوق مهندس که سابقاً تصویب شده بود علاوه شود

رئیس - آقای نصرت الدوله (اجازه)

نصرت الدوله - بنده راجع بدستور اجازه خواسته بودم و تصور می کردم که دوشنبه بیودجه تخصیص داده شده است ولی چون آقایان میفرمایند روز یکشنبه تخصیص داده شده است لذا استدعا می کنم یک لایحه راجع بامراض حیوانات است آن را هم اگر راپورتش موجود باشد برای روز شبه یا یکشنبه جزو دستور شود تا زودتر تکلیفش معلوم شود

رئیس - در این باب مخالفی نیست

(اظهاری نشد) وزیر پست و تلگراف - سابقاً یک لایحه از کمیسیون قوانین مالیه راجع به

تصرفه جدید بستی مجلس شورای ملی آمد و در عورتش هم مذاکره شد این لایحه مدتی است بکمیسیون رفته و هنوز برنگشته چون دولت می خواهد دستور طبع تمبرهای جدید سلطان احمد شاهی بدهد استدعا می کنیم در اسرع وقت مقرر فرمائید راپورت شور ثانی هرچه زودتر بمجلس تقدیم شود که جزو دستور بیاید و بگذرد رئیس - بسیار خوب تأکید می شود که زودتر تکلیفش را معین کنند

رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - پیش نهادی را که

آقای مغرب السلطنه نموده بودند بنده هم امضاء کرده ام و تصور می کردم لازم نیست برود بکمیسیون یک ماده واحد مستقلی بشود و این مطلب واضح و عملی بوده است و ممکن است همین جا هم با حضور دولت تصمیمی در این باب گرفته شود

حالا برای روشن شدن اذهان آقایان تذکر میدهم که از قدیم معمول بوده است بستخانه تمبرهای خود را روی پاکات الصاق می کردند و هیچ وقت تمبرهای پنج قرانی و یک تومانی دیده نشده است که روی پاکات به چسباندند و در مملکت ما معمول است آن تمبرهای درشت را هم بر امانات بستی اختصاص می دهند و عوض اینکه روی امانت به چسباندند در دفتر بارنامه می چسباندند و می توان گفت همیشه این تمبرها در وزارت خانه هست بنا بر این این یک انحصاری است که دولت برای خود دارد و قبلاً در سال هفت هشت هزار تومان بطور مقاطعه می فروخته اند ولی حالا از قراریکه می گویند بیست و پنج هزار الی سی هزار تومان هایدی دارد چون پررروز در ضمن استیضاح مذاکراتی شد و بعد رای داده شد زیرا آقای رئیس الوزرا اظهار نمودند این تمبرها قابل نیست ممکن است در خارج یک سوء تعبیری بشود که آقایانی که رای سفید داده اند شاید منظورشان این بوده است که این تمبرها اهمیت ندارد بنا بر این بعد از این هم اهمیت داده نخواهد شد اگر چه بنده گمان می کنم ایشان هم همچو منظوری نداشته اند زیرا اگر این منظور باشد اسباب خسارت برای دولت می شود و اگر در این مطلب توضیحاتی داده نمیشد شاید در خارج سوء تعبیر می شد لذا آقای حاج مغرب السلطنه و بنده لازم دانستیم که بعرض مجلس برسانیم که بدولت تذکر داده شود که این تمبرها جزو مالیه دولت است و باید مثل مالیه دولت حفظ شود و حالا هم که آقای رئیس الوزرا تشریف دارند اگر ممکن است خودشان توضیح بدهند والا اگر به کمیسیون مبتکرات رجوع شود با کثرت کارهای که موجود است چندان موقعی ندارد این است که بنده تقاضا می کنم آقای رئیس الوزرا بفرمایند که در مجلس رای گرفته شود و اگر توضیح رئیس دولت کافی است توضیح بدهند که اسباب سوء تفاهم نشود وزیر پست و تلگراف - در اینصکه تمبرهای باطله مال دولت است حرفی نیست و به محل فروش هم میرسیده و جزو هایدی دولت هم محسوب می شده و این تمبرهای باطله که به بارنامهها الصاق می شود از تمام نقاط مملکت به مرکز می آید و ضبط می شود و یک مدتی آنها را نگاه می دارند و بعد که جمع شد می فروشند و مبلغ هایدی آن را درست نمی دانم ولی گمان نمی کنم

این قدرهایی که حضرت والا گفتند بشود ولی در هر صورت اداره پست آن تمبرهای بارنامه را می فروشد و جزو حساب دولت می آورد و چیزی که آقای رئیس الوزرا فرمودند راجع به تمبرهایی بود که در موقع ورود قشون انگلیس سورشارژ شده بود و مقصودشان این بود که آن تمبرها را باید سوزانده باشند والا مقصودشان این نبوده که کلیه تمبرها قابل نیست و بنایه جزو مالیه دولت محسوب میشود (مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس مؤتمن الملک جلسه ۱۹۰

صورت مشروح مجلس یوم شنبه بیست و چهارم قوس ۱۳۰۱ مطابق بیست و هشتم ربیع الثانی مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بر ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید

رئیس - گویا نسبت بصورت جلسه ایرادی نباشد؟

آقای نصیر دیوان (اجازه)

نصیر دیوان - بنده نسبت بصورت مجلس عرض ندارم راجع بیک لایحه است که از اتحادیه تجار کرمانشاهان رسیده است از مجلس اجازه می خواهم که قرائت بکنم قبلاً هم از مقام ریاست در این باب استعجاز کرده ام

رئیس - مخالفی در این باب نیست؟ (گفته شد خیر)

نصیر دیوان - البته خاطر آقایان نمایندگان محترم مسبوق است که در همین مجلس مکرر آقای ارباب کبشرو سایر نمایندگان محترم راجع بخروج مسکوکات شرحی اظهار فرمودند و حالاً هم یک لایحه از اتحادیه تجار کرمانشاهان رسیده و تقاضا کرده اند که این لایحه در مجلس قرائت شود تا مسبوق باشند و یک تصمیمی برای این کار اتخاذ فرمایند

(لایحه فوق را بشرح ذیل قرائت نمودند)

در تاریخ پنجم ربیع الاول عملیات بانک شاهی را راجع بانکه در هر ماه قریب یک کروور تومان قران حمل بخارج مینماید بدولت تلگراف نموده و مخصوصاً متذکر شد که اگر چندی باین ترتیب بگذرد از طلا و نقره در ایران فقط و فقط اسمی باقی مانده و عملاً قریب معاملات منجر به مآوضه خواهد گشت از ریاست وزراء نظام جوابی رسید مبنی بر کلمه معموله وزارت خانها (تعلیمات کافی در جلو گیری از قاچاق داده شده) تعلیمات مزبوره از عملیات بانک به پیوجه جلو گیری ننموده

بلکه در هفته قبل سیصد و شصت صدوق قران (شاید پول طلا هم جوف صدوق

صدوق)